

Ultreia 12, juli 2012

Van de redactie

Dit is een zo goed mogelijke reconstructie van Ultreia 12. Het origineel is helaas verloren gegaan.

*André Brouwer
hoofdredacteur*

Van de redactie

Voor alle mensen die niet met vakantie of aan het pelgrimeren zijn weer een nieuwe Ultreia.

Veel leesplezier

Namens de redactie
André Brouwer, hoofdredacteur

Onthulling uithangbord

Woensdag 25 juli onthullen we om 20.00 uur een fraai uithangbord aan ons huis van Sint Jacob aan het Janskerkhof te Utrecht.

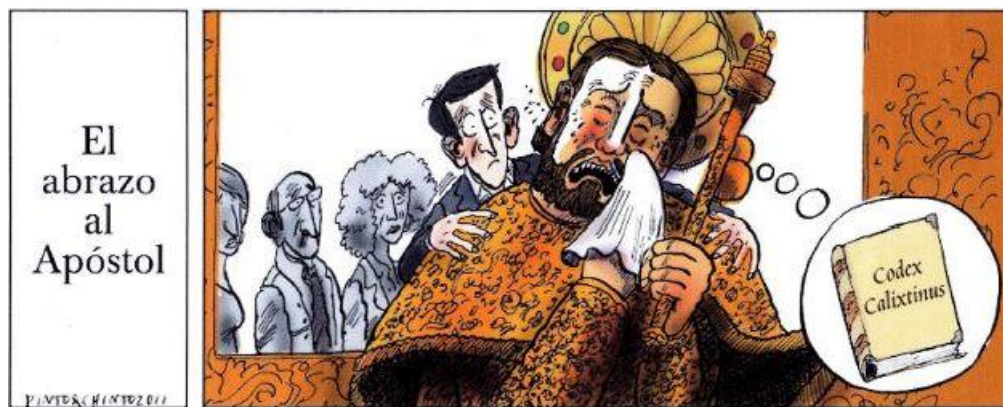
Utrecht is in de race om in 2018 culturele hoofdstad van Europa te worden. In dit streven past ook het aantrekkelijker maken van het centrum, in het bijzonder het Janskerkhof. De Janskerk is inmiddels voorzien van verlichting. We wilden graag meedoen, mede ook om ons huis meer herkenbaar te maken.

Er ging een traject van twee jaar aan vooraf eer de vergunning rond was, maar we zijn blij dat onze voorzitter op de naamdag van onze apostel het bord kan onthullen. Het is gemaakt door Rein Tupker en heeft uiteraard de vorm van een schelp.

Zoals u in de vorige [Ultreia](#) heeft kunnen lezen hebben we 25 juli een aantrekkelijk programma met onder andere het luiden van de klokken en een optreden van ons koor El Orfeón.

André Brouwer

Codex Calixtinus weer terecht

Verleden jaar berichtten we in de *Ultreia* dat de *Codex Calixtinus*, een werk uit de twaalfde eeuw dat beschouwd mag worden al de eerst reisgids voor pelgrims, ineens zoek was. Het verdwijnen van deze gids – van onschatbare waarde – was groot nieuws. Goed nieuws is geen nieuws, dus de media in ons land besteedden nauwelijks aandacht aan het terugvinden van de codex: een kort en onvolledig bericht op www.nu.nl en een nietszeggend stukje in het *Katholiek Nieuwsblad*. Daarom maar eens ons erelid gebeld, dr. Mireille Madou, tevens dagelijks lezer van *La voz de Galicia* en *El Pais*.

“Ah, d’n André, ja wat een klucht is dat, *La Voz de Galicia* schrijft er alle dagen over. De codex is uiteindelijk gevonden in een garage in O Milladorio, een slaapstadje op 5 km van Santiago. In een plastic zak achter een aantal zakken cement. Het ging om

een klusjesman in de kathedraal die ook met graagte de offerblokken leegde, het zilverwerk stal en allerlei middeleeuwse gebedenboeken mee naar huis nam. Zijn vrouw, zoon en schoondochter deden ook mee. 25 jaar lang konden ze hun gang gaan en al die tijd hebben de kanunniken maar één keer aangifte gedaan. Het ging toen om een vijftiende eeuws getijdenboek. O ja, in die garage lag ook nog 1,2 miljoen euro.”

Bedankt Mireille, fijn om te weten hoe ze in Santiago op ons erfgoed passen. Nog meer leuk nieuws? Ja, hieronder dan maar.

Geld voor je eieren kiezen

Als het op je trouwdag regent, zul je later in je huwelijk veel moeten huilen. Zo luidt tenminste een oud volksgeloof. Volgens de traditie reppen zich dan ook veel Spaanse trouwlustigen naar het klooster van de Clarissen om hen te vragen te bidden voor mooi weer. En ook in Vlaanderen is deze traditie bekend. Santa Clara is de beschermheilige van de vissers en zeevarenden, maar ook voor een goed huwelijk.

Vanwege bovenstaande traditie wordt ze ten onrechte ook wel eens beschouwd als de beschermheilige voor mooi weer. Ook de naam Clara wekt de suggestie van een ‘klare hemel’. Santa Clara leefde in Assisi en was ook een tijdgenoot van de heilige Franciscus. Net als hij wilde zij in armoede leven. Clarissen worden dan ook wel *Arme klaren* genoemd

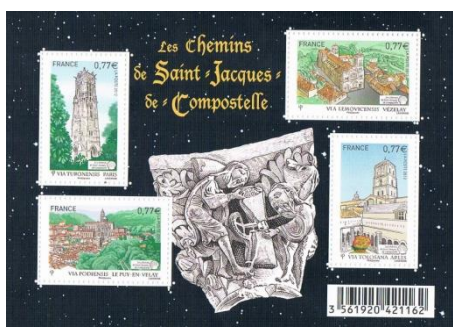
De traditie wil ook dat je de Clarissen in ruil voor hun gebeden voor mooi weer op je trouwdag een mandje aanbiedt met 13 eieren, liefst met dubbele dooier. Moeder overste van het Clarissenklooster in Santiago kiest echter eieren voor haar geld (o nee, andersom) en heeft onlangs laten weten dat ze liever 20 euro heeft in plaats van eieren. Of zoals het in het Spaans veel mooier heet: *Santa Clara ya no quiere huevos: prefiere los euros*.

Tja, zo verdwijnt er weer een mooie traditie en worden de Arme klaren ‘rijke’ klaren.

André Brouwer

Bron: *La Voz de Galicia* van 16 juni 2012 (met dank aan Mireille Madou)

Postzegels

In de vorige *Ultreia* stond een verzoek om nadere informatie over een in Frankrijk gekochte set postzegels. Hierop kwamen diverse reacties. Onderstaande reactie was de meest volledige.

Willem Burggraaf vraagt of de door hem in Frankrijk gekochte set postzegels ‘Santiago’ bijzonder zijn. Neen,

dat zijn ze niet. Ik heb er laatst drie sets gekocht, gewoon bij de Tabac. Ze zijn overal te koop. Ze zijn in die zin wel bijzonder dat je als pelgrim vier bekende Jacobsplaatsen in Frankrijk erop herkent. Maar dat zal de gemiddelde Fransman niet zo boeien.

De zegels zijn uitgegeven op 2 april 2012. Zo lang de voorraad strekt. zie ook <http://ladresseip.wordpress.com/2012/03/>

Niek Versteeg

Onze Bram van der Wees kreeg onlangs ook zo'n setje postzegels. Hij heeft dit geschonken aan onze bibliotheek. Verder merkte hij op dat de Spaanse posterijen al vanaf de jaren dertig van de vorige eeuw elk heilig jaar een setje daaraan gerelateerde postzegels uitbrengen. Onze bibliotheek is geïnteresseerd in dergelijke jacobalia, net als in ansichtkaarten van jacobskerken of -beelden. Graag naar ons adres: Janskerkhof 28a, 3512 BN Utrecht.

André Brouwer

Vorbereidingsdagen voor pelgrims en hospitalero's

Voor aanstaande pelgrims organiseren we weer voorbereidingsweekeinden in de Volksabdij te Ossendrecht in de weekeinden dit jaar : 24 en 25 november en 15 en 16 december en voor 2013 op 6 en 7 april, 23 en 24 november en 14 en 15 december 2013.

Kandidaten om te hospitaleren zijn van harte welkom op de geplande hospitalerodagen ook in de volksabdij te Ossendrecht:

2012: 18 november en

2013: 17 november.

Voor verder info in verband met inhoud en kosten gelieve contact op te nemen met de volksabdij te Ossendrecht: info@devolksabdij.nl of per telefoon 016 46 72 536. zie ook www.pelgrims.nl

René Heinrichs

Nieuws uit de Jacobsmantel

Op 4 mei dit jaar mocht ik in mijn refugio *De Jacobsmantel* in het Begijnhof te Breda de pelgrims nummer 199 en 200 ontvangen. En op 27 mei nummer 50 van dit seizoen en zelfs een wandelaar. Dat is in het begin van het zesde seizoen voor Nederland toch een prachtig aantal en ben er dan ook erg blij mee! Wel hoop ik volgend jaar niet meer overspoeld te

worden in de eerste week van mei, want dan schijnt ineens iedereen tegelijk te willen vertrekken (dat trekt dit vlindertje dan niet meer).

Dit jaar heb ik zelfs weer enkele wandelaars meer mogen ontvangen dan voorheen, heel leuk.

De grootste groep in Breda zijn de fietsers die de Jacobsroute van Clemens Sweerman volgen van Haarlem via Tours en de Pyreneeën naar Spanje tot Santiago. Soms gaat men via Breda naar Vessem, Roermond en Maastricht om de route langs oude wegen te volgen, en dan komt men na Nevers ook leuk langs de refuge Nos Repos in Augy sur Aubeois van onze pelgrimspastor René Heinrichs.

Een mooi gedicht uit het Libro de Oro van 6 mei 2012

Hij gaat naast je,
Hij draagt je,
Hij beschermt je,
wijst je de weg
en laat het vuur in je branden.
en hij zij boven je
Vader, Zoon en de Heilige Geest.
Dominee Verrips, 's- Gravenzande

Ultrea, Maria van Hassel, madre del perigrini

Tentoonstelling Pelgrim tegen wil en dank

Karel Kindermans exposeert bij boekhandel Donner in Rotterdam. *Pelgrim tegen wil en dank* vertelt het verhaal van een fietstocht van Loek Martin (1928) en zijn fietsvriend Igor naar Santiago.

Illustrator Karel Kindermans (1966) maakte de reis per viltstift na en met blaren op de handen kwam hij aan. Het beeld volgt niet letterlijk het verhaal, maar is er wel mee vervlochten. Een landschappelijke illustratie uitgestrekt over 96 pagina's. De 'lezer' heeft het genoeg om in amazonezit op de bagagedrager van de schrijver mee te reizen, kijkend in de richting van het landschap dat de tekenaar onderweg liefdevol heeft vastgelegd. Karel Kindermans heeft deze reis in 16 prenten samengevat. Daarnaast zijn er portretten te zien van Andy Warhol, Herman Brood, Nick Cave, W.F. Hermans, Anton Tjechow, Friedrich Nietzsche en andere die zijn gepubliceerd in de Volkskrant.

De tentoonstelling is te bezichtigen van 6 juli tot en met zondag 26 augustus tijdens openingstijden van de winkel (behoudens activiteiten) en het theater in de kelder van

Selexyz Donner, Lijnbaan 150, Rotterdam

Lezingencyclus in Gouda

Beeldend kunstenaar en kunstgeschiedenisdocente Carina Mathot houdt het komende najaar een lezingencyclus in haar Kunstsalon met het Thema: 'De Kunst van de Camino'.

Start Atelier Mathot maandagavond 24 september om 20.00 uur.

Met het thema 'de Camino naar Santiago de Compostela' maken we een kunstreis langs de oude pelgrimswegen door Europa. Een pelgrimstocht van kunst, cultuur, legenden en verhalen. Variërend van de verstrengeling van de Romaanse en Gotische kunst met de Mozarabische stijl tot de Renaissance van het Bourgondische Rijk en de Spaanse Barok.

Carina Mathot 'neemt je mee op reis' tijdens de lezingencyclus van acht avonden en twee lezingen tijdens de excursie. Beknopte syllabus is bij de lezingen beschikbaar.

Voor meer informatie: www.ateliermathot.com/article.php?id=8

De kunstsalon is gevestigd Peperstraat 46, 2801 RE Gouda.

Carina Matho

Wilt u iets van mij lezen?

Betonrot en Versleten Zolen is nu ook verkrijgbaar als e-boek!

In 2005 liep Wijnanda Klaver van 't Veld naar Santiago de Compostela. Zij liep 3200 km en deed hier vijf maanden over. Haar vriend Paul liep 750 km mee en deed hier verslag van. Van de telefoontjes en sms-jes die Wijnanda stuurde gedurende de perioden dat zij alleen liep, maakte hij berichtjes die hij via e-mail verstuurde naar familie en vrienden. Samen vormen zij een grappig en ontroerend verslag van een pelgrimstocht met een verrassende invalshoek: die van de thuisblijver.

Het boek is te bestellen bij de uitgever via e-mail. Het boek is in elk e-readerformaat te verkrijgen en DRM-vrij.

Betonrot en versleten zolen, Uitgever: WEKLA, Metiusstraat 13, 1701 CM Heerhugowaard.

Tel: 072-7421981, e-mail: UitgeverijWEKLA@gmail.com

ISBN-10: 90-9021089-X

ISBN-13: 978-90-9021089-6

Prijs: € 8,- voor het e-boek, € 15,- (excl. verzendkosten) voor de papieren versie.

Paul Weterings

Op 24 april 2010 vertrok ik (63) met fietscompañero Peter (62) per fiets vanuit Grubbenvorst naar Santiago de Compostela. Op 24 mei kwamen we er aan. Ruim een half jaar later, in januari 2011, publiceerde ik er een boek over.

Het boek is niet alleen een verhaal geworden over de periode van de uiteindelijk meer dan vijf weken, maar het boek bevat tevens een lange intro waarin ik inga op de drijfveren die me tot de fietstocht hebben aangezet. Daarnaast breng ik een periode van bijna een heel jaar van voorbereidingen in kaart. En ten slotte ga ik dieper in op datgene wat de Camino me uiteindelijk gebracht heeft.

Voor de meer technisch en praktisch geïnteresseerde lezer bestaan de laatste hoofdstukken vooral uit informatie: de kosten, zowel vooraf als tijdens het fietsen, en per dag in kaart gebracht, fietsgegevens over afstanden, gemiddelde snelheden en andere gegevens die uit de fiets-GPS waren af te lezen, een overzicht van alle plekken waar een stempel in mijn *credencial* geplaatst werd, de lijst van logeeradressen inclusief de kosten die daaraan verbonden waren, en ga zo maar door.

Het is vooral het verhaal van een ervaring die diepe indruk op me gemaakt heeft. Over barre weersomstandigheden, fysieke ongemakken, abominabele onderkomens, maar ook over fantastische ontmoetingen, onvergetelijke hotels, hallucinerende landschappen en zomerse temperaturen. Een verhaal over diepe dalen en hoge toppen.

Het boek (groot formaat paperback, 15 x 23 cm.) telt 302 pagina's, waarvan 25 pagina's met foto's in full colour. De prijs bedraagt € 22,95 en is rechtstreeks via e-mail bij mij te bestellen: gerardstaals@gmail.com. Voor eventuele verzendkosten wordt € 2,95 in rekening gebracht.

Een fragment:

De groep devote pelgrims, onder wie Peter en ik, begeeft zich schuifelend naar het voorgeborchte van de kapel. Moeder Overste heft een sereen gezang aan. Aan het einde van het lied loeit Peter het Allelujah! uit volle borst mee. Moeder overste uiteraard uit twee. Daarna volgen er meer gezangen. Hoewel Moeder Overste aan dit Babylonische gezelschap pelgrims tracht uit te leggen op welke pagina het te zingen lied te vinden is, slaagt nog geen tien procent er in haar aanwijzingen met succes te volgen. Geen nood. Doen alsof je de tekst uit het hoofd kent levert je ook credits op voor het hiernamaals. Aan het einde van het inzingen gaat de deur naar de kapel open, het Domus Dei zoals boven de ingang staat. Het Huis van God. Sesam! Twee rijen nonnen zitten in slagorde in de koorbanken. In het zwart. De zwartgekapte hoofden blijven nederig gebogen de gezangen in volle overgave meezingen. Soms worden de gezangen onderbroken door stichtelijke woorden van een van hen. Waarna aan het einde Moeder Overste haar pelgrimszegen uitspreekt over de verzamelde pelgrims.

In Stalag 2010 is het aardedonker als we er naar binnen sluipen. De meeste pelgrims hebben de pelgrimszegen niet afgewacht. Liggen al op een oor. Of draaien zich om. Snurken. Ik moet uitkijken niet over de stapels rugzakken te vallen. Maar mijn oog went snel aan het duister. Nog voordat we de stad in gingen, heb ik uit voorzorg een stoel naast mijn dubbeldekker geschoven. Zodat ik nu een opstapje heb om in het donker op de bovenverdieping te komen. Dat komt nu van pas. Op de tast vind ik mijn Jacobs ladder. Mijn bedgenoot van beneden knort enigszins verstoord als hij mij in het bovenbed hoort woelen. Met wat improvisatie rommel ik wat met mijn kleren met als doel er een soort kussen van te fabriceren. Maar slapen? Meer dan een uur lig ik wakker. Mijn doosje Ohropax, 12 Stück Ohrschutz gegen Lärm, heb ik niet durven opzoeken in de donkere stapel fietstassen en rugzakken. Het zit diep verborgen in mijn toilettas. Ergens. Er naar zoeken in deze barak zou de hel en verdoemenis nog ondraaglijker maken voor mij. Het is bloedheet in de barak. Overdag zweten, en 's nachts ook nog eens. Maar misschien moet ik het anders bekijken. Ik mag me gelukkig prijzen dat die Oude Luis zich niet aan zijn woord gehouden heeft om dekens onder Moeder Overste vandaan te trekken. Hier onder de beloofde vlooiendekens liggen, dat zou waarschijnlijk de verstikkingsdood tot gevolg hebben gehad. Peter heeft blijkbaar minder last van deze infernale hitte. Zijn lichte gesnurk doet me sterk denken aan het geluid van een wat slecht afgestelde airco. Met enige fantasie zou je kunnen denken dat dit aangenaam snorrende geluid verkoeling brengt. Maar dan moet je fantasie wel op de maximale stand staan afgesteld.

Colofon

Eindredactie: Ellie Nieuwenhuizen
Hoofdredeactie: André Brouwer

De volgende Ultreia verschijnt **medio augustus 2012**.
Wij zien graag uw kopij tegemoet via ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur

Uw kopij graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder allerlei opmaak als inspringen, vet gedrukt, onderstreept of met kaders. De Ultreia heeft een eigen opmaak en het kost ons altijd veel extra tijd om uw opmaak er weer uit te halen.
Met een foto zijn we ook altijd blij.

En nog blijer maakt u ons als ook alle relevante informatie voor de lezer in uw bericht staat. U kunt dit zelf controleren aan de hand van de 5 w's:
wie, wat, waar, wanneer en waarom?

Andere zaken

Wij ontvangen in onze Ultreia postbus regelmatig opzeggingen van het lidmaatschap en vragen van algemeen informatieve aard.

Wilt u zo vriendelijk zijn opzeggingen, adreswijzigingen et cetera te sturen aan:
ledenadministratie@santiago.nl

en algemene vragen over ons genootschap of de weg naar Santiago
naar: info@santiago.nl